

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства
та хорового мистецтва
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Музичне краєзнавство»,
що викладається в межах ОПШ Музикознавство
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023

Назва курсу	Музичне краєзнавство
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра музикознавства та хорового мистецтва факультету культури і мистецтв
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Сиротинська Наталія Ігорівна, доктор мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	nataliya.syrotynska@lnu.edu.ua https://kultart.lnu.edu.ua/employee/syrotynska-nataliia-ihorivna
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 15.00-16.30 год. (вул. Валова, 18, ауд. 23) Також проводяться он-лайн заняття за домовленістю.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/muzychne-kraieznavstvo
Інформація про курс	Дисципліна «Музичне краєзнавство» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньої програми «Музикознавство», яка викладається протягом 1 року (2 семестр) в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс передбачає глибше опанування музичної історії України в контексті культурно-мистецького життя.
Коротка анотація курсу	Курс «Музичне краєзнавство» є вибірковою дисципліною, що передбачає засвоєння засадничих принципів розвитку сучасного музикознавства, вміння використовувати теоретичні основи й методологічні прийоми при роботі над музикознавчими дослідженнями, змогу критично опрацьовувати наукові праці з метою їх використання у власній музикознавчій роботі. В основі курсу лежить дослідження культурно-мистецького життя Галичини. Магістри вчать аналізувати та узагальнювати результати наукових досліджень, застосувати сучасні методи музикознавчих досліджень на практиці і використовувати здобуті результати в науковій роботі.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни є поглиблення теоретичних і практичних знань щодо системного опанування методологією та методикою музикознавчих досліджень. Основними цілями курсу є: а) оволодіння методологією та методами музикознавства; б) аналітичне осмислення вибраних музикознавчих праць відомих українських та зарубіжних музикознавців; в) ознайомлення з новітніми напрямками розвитку музикознавства (парамузикознавство, виконавське музикознавство, органологія); г) засвоєння методів проведення етнофольклористичних досліджень в сучасних урбанізованих умовах та поєднання їх з використанням досвіду минулого. Це сформує цілісне сприйняття і розуміння перебігу історичних мистецьких процесів у широкому музикознавчому та культурологічному контексті.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: Львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941). Львів: УКУ, 2009. 178 с. 2. Кияновська Л. Музична антропологія і її перспективи в сучасній гуманістичній науці // <i>Вісник Національної академії керівних кадрів</i>

- культури і мистецтв. 2019. № 1. 231–235.
3. Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. : монографія Тернопіль: 2000. 339 с.
4. Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства // *Українське музикознавство. науково- методичний збірник*. 2006. Вип. 35. 5–14.
5. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів: НТШ, 2000. 286 с.
1. Котляревський І. Музично-теоретична україністика // *Українське музикознавство*. Київ, 1998. Вип. 28. С. 9–12.
 2. Кулик Р. Музикознавство і музична критика // *Історія української музики. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.* Київ: Наукова думка, 1990. Т. 3. С. 386–403.
 3. Немкович О. Передумови формування науково-дослідної галузі українського музикознавства у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. // *Українське музикознавство*. Київ, 2002. Вип. 31. С. 67–81.
 4. Немкович О. Предмет українського історичного музикознавства кінця ХІХ – 20-х рр. ХХ ст. // *Українське музикознавство*. Київ 2001. Вип. 30. С. 15–33.
 5. Самойленко О. І. До проблеми предметно-методичних тенденцій сучасного українського музикознавства // *Музична україністика*: К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. Вип. 4. С. 139–144.
 6. Сюта Б. Основи парамузикознавства. Київ, 2010. 150 с.
 7. Чекан Ю. І. До питання визначення предмету історії музики // *Музично-історичні концепції в минулому і сучасності*. Львів, 1997. С. 17–23.
 8. Ясіновський Ю. Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції ранньомодерного часу. Львів 2011. 418 с.
 9. Ясіновський Ю. Музикологія в сучасному науковому дискурсі або: Чи наука про музику може стати університетською дисципліною в сучасній Україні // *Наукові записки УКУ*. Львів, 2015. Вип. 2. С. 27–49.

Додаткова література:

1. Антропова Т. Структуралістський аспект музикознавчого дискурсу: досвід і сучасність // *Науковий вісник НМАУ*. Вип. 68: Музика в просторі сучасності: друга половина ХХ – початок ХХІ ст. Київ. 2008. С. 215–221.
2. Білозуб Л. Національний аспект українського музичного мистецтва // *Наукові записки*. Серія: мистецтвознавство. 2014. № 1. 116–122.
3. Гнатюк Л. Концепція курсу історії української музики у підручниках Миколи Грінченка // *Українське музикознавство*. Київ, 2002. Вип. 31. С. 43–55.
4. Кияновська Л. Львівська музикознавча школа і наукові концепції Стефанії Павлишин // *Musica Humana*. Львів, 2003. С. 188–197.

	<p>5. Муха А. Музикознавство // <i>Історія української музики</i>. 1917–1941. Київ: Наукова думка, 1992. Т. IV. С. 519–543.</p> <p>6. Самойленко О. І. Музикознавство з позиції культурологічної діалогістики // <i>Наукові записки 16 культурологічного семінару</i>. К., 2002. Вип. 2. С. 108–115.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <p>http://elib.nlu.org.ua/object.html?id=331 http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008720http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008719https://www.twirpx.com/file/1797007/http://er.ucu.edu.ua/handle/1/658 https://issuu.com/duh-i-litera/docs/extract http://nbuv.gov.ua/UJRN/StudM_2011_3_20</p>
Тривалість курсу	Один семестр (120 год.)
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 88 годин самостійної роботи, 4 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу магістрант буде:</p> <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методику проведення системних музикознавчих досліджень; – основні праці з питань теорії, історії музики, методології досліджень українських та зарубіжних дослідників; – історію та теорію музики, які постають «ключем» для здійснення наукових досліджень; – історію розвитку стилів і жанрів; – специфіку формування сучасної музичної бібліографії та бази даних дослідження, вміння послуговуватися інтернет-каталогами та базами даних. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретично обґрунтовувати основні положення сучасного музикознавства; – сформулювати проблему, що потребує наукового пошуку та опрацювання; – визначати мету і завдання музикознавчого дослідження щодо тієї чи іншої проблеми з питань теорії, історії музики, виконавської практики, музичної психології; – вибудувати робочу гіпотезу наукового дослідження; – використовувати набуті знання, необхідні для системного дослідження поставленої проблеми.
Ключові слова	Музикознавство, етномузикознавство, музична культура, історія музики, теорія музики, методологія, композиторська творчість, музичне виконавство, культура і мистецтво Галичини.
Формат курсу	Очний Проведення практичних робіт та консультацій.
Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру усний

Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі магістерського рівня потребують базових знань з циклу музикознавчих дисциплін історичного та теоретичних сфер, достатніх для сприйняття категоріального апарату музичної палеографії.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, наукова дискусія, колаборативне навчання (форми – групові проекти, тьюторство, розробка).
Необхідне обладнання	Обладнання для проведення презентацій та відтворення ілюстративного матеріалу, використання програм Microsoft Office, доступу до мережі Інтернет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • модулі: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • Підсумкова максимальна кількість балів 100. <p>Письмові роботи: Очікується, що магістри виконають ІНДЗ. Академічна доброчесність: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістри відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістри мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку магістри зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку магістри не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Магістри заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність магістрів під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін. Жодні форми порушення доброчесності не толеруються.</p>
Питання до контрольного заміру знань (заліку).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні засадничі принципи методології та методики музикознавчих студій. 2. Історія становлення та розвитку музикознавчої думки в Європі та Україні. 3. Характеристика музикознавчих шкіл в Україні. 4. Сучасна українська та європейська музична медієвістика: проблеми розвитку, засадничі цілі. 5. Засадничі цілі й пріоритети українського етномузикознавства. 6. Специфіка становлення національної фольклористики. 7. Особливості органологічних студій.

	<p>8. Сучасні методи досліджень у царині музичного краєзнавства.</p> <p>9. Теоретичні трактати західноєвропейських музикологів, композиторів про клавесинне мистецтво (Ф. Куперен та ін.).</p> <p>10. Основні засадничі принципи методології та методики музикознавчих студій.</p> <p>11. Історія становлення та розвитку музикознавчої думки в Європі та Україні.</p> <p>12. Характеристика музикознавчих шкіл в Україні.</p> <p>13. Сучасна українська та європейська музична медієвістика: проблеми розвитку, засадничі цілі.</p> <p>14. Засадничі цілі й пріоритети українського етномузикознавства.</p> <p>15. Специфіка становлення національної фольклористики.</p> <p>16. Особливості органологічних студій.</p> <p>17. Сучасні методи досліджень у царині музичного краєзнавства.</p> <p>18. Теоретичні трактати західноєвропейських музикологів, композиторів про клавесинне мистецтво (Ф. Куперен та ін.).</p> <p>19. Праці О. Мезенця, М. Дилецького в публікаціях та коментарях сучасних музикознавців.</p> <p>20. Традиція та засадничі принципи Львівської музикознавчої школи.</p> <p>21. Роль А. Хибінського та його послідовників у формуванні львівської музикознавчої школи.</p> <p>22. Сучасні здобутки музикознавства в Галичині.</p> <p>23. Музикознавчі дослідження у часописах кін. XIX – першої третини XX ст.</p> <p>24. Музикознавчі школи в Україні: особливості еволюції, специфіка наукових напрямків, здобутки та перспективи діяльності (історія, теорія, музична критика).</p> <p>25. Сучасна європейська музикознавча думка: здобутки та перспективи розвитку.</p> <p>26. Основні напрямки розвитку українського та світового музикознавства.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

*** СХЕМА КУРСУ**

Семестр, тема, год. ауд.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год. самостійн. роботи	К-ть балів
П. 1 тема 4 год	Вступ, предмет, мета та завдання курсу. Методологія і методикамузикознавчих студій. Ознайомлення з цілями та засадами курсу. Визначення ролі музикознавства всистемі цінностей світової та української гуманітарної науки, в дослідженні національної минувшини, її культури та мистецтва.	Лекційне та практичне заняття	Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941). Львів, 2009. Кияновська Л. Музична антропологія і її перспективи в сучасній гуманістичній науці // <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i> . 2019. № 1. С. 23–235. Котляревський І. Музично-теоретична україністика // <i>Українське музикознавство</i> . Науково-методичний збірник. Вип. 28. К., 1998. С. 9–12.		
П. 2 тема 4 год	Методологічні засади українського музикознавства. Розгляд проблематики засадничих пріоритетів музикознавства всучасних умовах, методології наукових пошуків, методичних прийомів тощо	Лекційне та практичне заняття	Муха А. Музикознавство // <i>Історія української музики</i> . 1917-1941. Київ: Наукова думка, 1992. Т. IV. С. 519–543. Ясіновський Ю. Музикологія в сучасному науковому дискурсі або: чи наука про музику може стати університетською дисципліною в сучасній Україні // <i>Наукові записки УКУ</i> . 2015. Ч. 7: Історія. Вип. 2. С. 27–48.	Підготовка до семінарського заняття за матеріалами на тему. 10 год.	5 б

<p>П. 3 тема 4 год</p>	<p>Історія становлення та розвитку музикознавчої думки в Європі та Україні. Розгляд питань еволюції історії музично-історичної та музично-теоретичної думки в Європі та Україні.</p>	<p>Лекційне та практичне заняття</p>	<p>Чекан Ю. До питання визначення предмету історії музики // <i>Музично-історичні концепції в минулому і сучасності</i>: матеріали Міжн. наук. конф. Львів: Сполом, 1997. С. 17–23.</p> <p>Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941). Львів, 2009. 168 с.</p> <p>Кияновська Л. Львівська музикознавча школа і наукові концепції Стефанії Павлишин // <i>Musica Humana</i>. Львів, 2003. С. 188–197.</p>	<p>Підготовка до семінарсько-практичного заняття за матеріалами на тему. 12 год.</p>	<p>5 б</p>
<p>П. 4 тема 4 год</p>	<p>Шляхи формування музикознавчої думки в Україні від часів пізнього середньовіччя, доби Бароко, Романтизму до початку ХХІ ст.</p>	<p>Лекційне та практичне заняття</p>	<p>Цалай-Якименко О. Київська школа музики ХVІІ ст. Київ-Львів-Полтава 2002.</p> <p>Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства // <i>Українське музикознавство</i>. Київ, 2006. Вип. 35. 5–14.</p> <p>Немкович О. Передумови формування науково-дослідної галузі українського музикознавства у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. // <i>Українське музикознавство</i>. Київ, 2002. Вип. 31. С. 67–81.</p>	<p>Підготовка до модульного заняття 20 год.</p>	<p>10 б</p>

			Самойленко О. Музикознавство з позиції культурологічної діалогістики // <i>Наукові записки 16 культурологічного семінару</i> . К., 2002. Вип. 2. С. 110–115.		
П. 5 тема 4 год	Етномузикологі , її цілі та завдання. Етномузикологія сформовані в середині XIX ст. та розвинуті в лисенківську добу. Значення музично-фольклористичної праці кінця XIX – XXст. для визначення основних напрямків дослідницької думки в Україні впродовж XX ст.	Лекційне та практичне заняття	Довгалюк І. Фонографічні записи української народної музики у Берлінському фонограмархіві // <i>Етномузика</i> . Львів, 2015. Вип. 11. С. 17–28. Кияновська Л. Українська музична культура: навч. підр. Тернопіль 2003. Кияновська Л. Музична антропологія і її перспективи в сучасній гуманістичній науці // <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i> . Київ, 2019. № 1. С. 23 –235. Кулик Р. Музикознавство і музична критика // <i>Історія української музики</i> . Кінець XIX – початок XX ст. Київ: Наукова думка, 1990. Т. 3. С. 386–403. Ярошенко І. Музичне краєзнавство Західної України XIX–XX століть: професійно-хорове мистецтво Буковини: Навч. посіб. К., 2015. 220 с.	Підготовка до семінарського заняття за матеріалами на тему. 11 год.	5 б.

<p>П. 6 тема 4 год</p>	<p>Тема 3. Музикознавчі школи в Україні: особливості еволюції, специфіка наукових напрямків, здобутки та перспективи діяльності (історія, теорія, музична критика, культурологія). Київська та Львівські музикознавчі школи як основні центри науки про музику в Україні. Значення лисенківського етапу в розвитку музикознавчої думки на Наддніпрянській Україні. Інститут музикології у Львівському університеті. Формування Харківської музикознавчої школи, Одеської та інших.</p>	<p>Лекційне та практичне заняття</p>	<p>Ляшенко І. Історико-стильові та фольклорні джерела формування української композиторської школи // <i>Українська художня культура</i>. К.: Либідь, 1996. С. 217–234. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи: К., 2005. 352 с. Самойленко О. До проблеми предметно-методичних тенденцій сучасного українського музикознавства // <i>Музична україністика: сучасний вимір</i>: зб. наук. праць. 2009. Вип. 4. С. 139–144.</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття за матеріалами на тему. 11 год.</p>	<p>5 б</p>
<p>П. 7 тема 4 год</p>	<p>Сучасна українська та європейська музична медієвістика: проблеми розвитку, засадничі цілі. Етапи формування української музичної медієвістики у ХХ ст. Київська та львівська музично-медієвістичні школи. Внесок М. Грінченка та Б. Кудрика у зародження наукових студій над музичної культурою України періоду ХVІ–ХVІІІ ст.</p>	<p>Лекційне та практичне заняття</p>	<p>Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства // <i>Українське музикознавство</i>. 2006. Вип. 35. 5–14. Сиротинська Н. Музично-поетичний світ богородичної гимнографії. Львів, 2014. 334 с. Медведик Ю. Генеза та специфіка кодифікування українських духовних кантів на ранній стадії рукописної практики жанру (кінець ХVІ–ХVІІІ ст.) // <i>Науковий вісник НМАУ</i>. К., 2002. Вип. 16. С. 225–234.</p>	<p>Підготовка до семінарсько-практичного заняття за матеріалами на тему. 10 год.</p>	<p>10 б.</p>

			Ясіновський Ю. Музикологія в сучасному науковому дискурсі або: чи наука про музику може стати університетською дисципліною в сучасній Україні.		
П. 8 тема 4 год	Музична педагогіка, психологія музичномислення як основа дослідницького напрямку «Виконавське музикознавство». Парамузикознавство. Вплив виконавських шкіл (інструментальних, вокальних, диригентських) на розвиток виконавського музикознавства. Методологічне підґрунття виконавського музикознавства згідно концепції І. Котляревського. Інтердисциплінарна сутність виконавського музикознавства (музична педагогіка, музична психологія, музична соціологія).	Лекційне та практичне заняття	Дика В. Львівська школа камерно-інструментального виконавства // <i>Наукові записки</i> . Тернопіль 1999. С. 87–99. Веселовська Г. До основ парамузикознавства // <i>Студії мистецтвознавчі</i> . Київ, 2011. Ч. 3. С. 127–128. Сюта Б. Основи парамузикознавства: методичні рекомендації. Київ, 2008. 40 с.	Підготовка до модульного заняття 14 год.	10 б.